

OBSAH

PŘEDMLUVA K DRUHÉMU VYDÁNÍ	7
ÚVODEM	11
1 PEDAGOGICKOPSYCHOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA	13
1.1 Diagnostické schéma osobnosti žáka	17
1.1.1 Diagnostický model osobnosti žáka ve výchovné interakci	20
1.2 Hlavní kategorie proměnných v diagnostice	22
1.2.1 Prostředí – formující a výchovní činitelé – požadavky	22
1.2.2 Osobnost žáka jako struktura dispozic	31
1.2.3 Pedagogická interakce	32
1.3 Základní cíle a postupy pedagogickopsychologické diagnostiky	35
1.3.1 Etapy diagnostického postupu	36
1.3.2 Obtíže pedagogickopsychologické diagnostiky a psychodiagnostické strategie	37
1.3.3 Metody získávání a zpracování údajů	41
2 DIAGNOSTIKA ŠKOLNÍ ZDATNOSTI ŽÁKA	45
2.1 Prospěch jako komplexní údaj o žákově školní zdatnosti a úspěšnosti	47
2.1.1 Stabilita prospěchu v čase jako doklad jeho validity	48
2.1.2 Prospěch jako diagnostický údaj o úrovni a struktuře zdatnosti žáka	50
2.1.3 Klasifikační průměr a vývoj prospěchu	51
2.1.4 Diagnostický pohled na práci žáka v práci učitele	55
2.2 Úroveň a struktura žákových školních výkonů jako diagnostický údaj o úrovni a struktuře poznávacích procesů žáka	57
2.2.1 Struktura a komplexy znalostí	58
2.2.2 Didaktický test jako nástroj pedagogickopsychologické diagnostiky	59
2.2.3 Didaktický test jako diagnostický nástroj v práci učitele	69
2.3 Diagnostiky rozumových schopností jako podstatné psychické dispozice ovlivňující školní zdatnost a výkonnost žáka	70
2.3.1 Měření úrovně rozumových schopností v psychologii	72
2.3.2 Struktura a druhy rozumových schopností a jejich vztah ke školní zdatnosti ..	74

2.3.3	Diagnostický údaj o úrovni a struktuře rozumových schopností žáka v práci učitele	78
2.4	Diagnostika pamětní složky školní zdatnosti žáka	83
2.4.1	Diagnostické metody zjišťování pamětních dispozic žáků	85
2.4.2	Diagnostický přístup k pamětním dispozicím v práci učitele	86
2.5	Učební a kognitivní styl jako složka zdatnosti žáka	87
2.5.1	Diagnostika kognitivních stylů	90
2.5.2	Diagnostický přístup k individuálním učebním a kognitivním stylům v praxi učitele	91
2.6	Diagnostika motivační složky školní zdatnosti žáka	93
2.6.1	Struktura motivačních dispozic	94
2.6.2	Diagnostika motivačního zaměření a struktury zájmů	95
2.6.3	Psychologická diagnostika motivačního zaměření, struktury zájmů a potřeb ..	97
2.6.4	Diagnostika motivačních dispozic žáka v práci učitele	99
2.7	Výsledná diagnóza školní zdatnosti žáka	103
3	DIAGNOSTIKA INDIVIDUÁLNÍCH ZVLÁŠTNOSTÍ SOCIABILITY A MORÁLNÍHO ROZVOJE ŽÁKA PROSTŘEDNICTVÍM ANALÝZY JEHO SOCIÁLNÍCH VZTAHŮ	107
3.1	Sociabilita, morální vyspělost, sociální a interindividuální vztahy	108
3.1.1	Interindividuální dyadický vztah a jeho struktura	110
3.1.2	Interindividuální vztahy jako východisko vývoje sociability	112
3.1.3	Morální vývoj jedince a sociabilita	114
3.2	Sociometricko-ratingový dotazník	118
3.2.1	Analýza a interpretace sociometricko-ratingových údajů	122
3.3	Základní psychické dispozice v sociální oblasti a jejich diagnostika	123
3.3.1	Sociálně motivační dispozice	123
3.3.2	Sociálně emotivní dispozice	128
3.3.3	Sociálně kognitivní dispozice	133
3.3.4	Sociálně hodnotící dispozice	136
3.4	Diagnóza – shrnující charakteristika sociability	145
3.5	Diagnostika sociability a morálního vývoje v práci učitele a školy	147
3.5.1	Další metody a diagnostické postupy	147
3.5.2	Hlavní směry využití diagnostických závěrů	149
4	VYBRANÉ INFORMACE O STATISTICE, STATISTICKÝCH POJMECH A POSTUPECH V PEDAGOGICKOPSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTICE	153
4.1	Co je statistika	155
4.1.1	Úrovně měření a druhy škál	156
4.1.2	Statistické postupy	159
4.1.3	Parametrické a neparametrické techniky – normální rozdělení četností	159
4.2	Vybrané statistické postupy uplatňované v diagnostické praxi	162
4.2.1	Popisná statistika. Pořadí, frekvenční tabulka, intervalové rozdělení četností, grafické znázornění dat; průměr, medián, modus; rozptyl, směrodatná odchylka	163

4.2.2	Využití deskriptivní statistiky pro objektivizaci hodnocení v diagnostice – normy. Výpočet percentilových norem	178
4.2.3	Zjišťování a statistické vyjádření vztahů – závislostí. Korelační koeficienty .	182
	SLOVNÍK	189
	LITERATURA	197